

Eesti Vabariigi Põhiseaduse Assamblee
redaktsioonitoimkonna koosoleku p r o t o k o l l

Koosolek toimus Toompeal 17.01.92 kell 14.15-18.30

Koosolekust võtsid osa:

- J.-K. Talve
- K. Kama
- A. Kaalep
- P. Kask
- T. Käbin
- Arjukese
- K. Jürgenson
- H. Runnel
- V. Rumessen
- S. Endre
- I. Hallaste
- J. Rätsep
- J. Adams
- V. Salum

- Eksperdid: J. Pöld
 M. Rask
 J. Kaljuvee
 E. Truuväli

II peatükk.

J.Pöld: On üks olulisemaid ptk-e. Selle ptk. sätteid rakendatakse iga päev massiliselt.

Assamblee eelnõust ja "Raidla" töögrupi projektist tuleks teha samm edasi.

Peame saavutama juriidilise ühemõttelisuse.

Aärmiselt selgelt tuleb eristada kodanike ja mittekodanike õiguseid.

Õiguste ja vabaduste grupeering:

Assamblee eelnõus: a) ees igaihe õigused

b) taga kodanike õigused

Õiguste ja vabaduste piiramise probleem.

Nomenklatuur jääks samaks, veidi võiks täpsustada.

Võtaks aluseks uue redaktsiooni.

Poolt. T.Käbin.

Kama, Talve, Adams - ei ole näinud teksti, algaks arutelu Assamblee teksti järgi.

Rumessen: Oleme läbi vaieldud poliitilisest aspektist lähtudes. Täiskogu on sellest lähtunud. Me ei saa võtta aluseks uut teksti, kuna selleks ei ole redaktsioonitoimkonnal mandaati.

Runnel: Assambleel on oma teatud korraldus. Me ei saa võtta ühe inimese nägemust praegu aluseks, kui seni on see kollegiaalselt tehtud.

Pöld:

§4 Kodakondsusküsimused viiksin kohe II peatüki algusesse. See muudaks kogu peatüki informatiivsemaks.

Õigused ei peaks olema grupeeritud õiguse subjektide järgi, vaid õiguste laadi järgi.

§4. lg. 1 Pöld:

Seaduslik toiming - ei hõlma kõike. N. Leidlapsed. "Igal lapsel, kel üks vanematest kuulub Eesti ..."

Pöld: AVALDUS: Palume, et seda materjali, mida ma üle annan ei kasutata ilma autori nõusolekuta.

Hallaste: Millal olete nõus neid oma formuleeringuid põhiseaduse paragrahvidesse panema.

Pöld: Minule vastuvõetaval kujul kasvõi kõik paragrahvid minu poolt ettevalmistatud II ptk. redaktsioonist.

Adams: Ma ei saa aru, kus ma viibin. Luban alates homsest päevast hakata esinema kardinaalsetele uute ettepanekutega. Jätan endale õiguse avalikustada senine Assambee töö.

Pöld:

§5. Selle § varjus võivad tulla Eestisse absoluutselt kõik eestlased. Ka riigikukutajad Kingisepp, Anvelt, Kiimets.

Käbin: Igal isikul on õigus tagasi pöörduda kodumaale.

Rumessen: Idas on - 70 000 ja läänes - natuke rohkem *estlasi*. Kui välja jätta, teeme just idast tulijatele raskusi.

Runnel: Ka muude riikide põhiseaduse etteotsa on pandud deklaratiivseid norme. Las see §5 jääb meil paika.

Kama: Rahvusriigi mõiste peaks olema üldsätetest.

Kaalep: Rahvusriigi juriidilist mõistet polegi. See on laialivalguv. Lisada preambula eelviimasesse lõiku ..., mis peab tagama rahvuse ja kultuuri säilimise.

§4 lg. 2. Kellelki ei tohi võtta sündimisega saadud Eesti kodakondsust.

§5.

Kama: Kuni preambulasse on tehtud täiendus, võiks viia II ptk.-i.

Toetajad: Hallaste, Kask.
Käbin - võiks ju jätta välja.

§9. lg. 1. välja
lg. Õiguste ja vabaduste tagamine on Eesti riigi ...

...ning kohalike omavalitsuste kohustus.

Riigiasutustel ja kohalikel omavalitsustel ja nende ametiisikutel on ainult seadusega antud võim.

Päld: §7 versioon.

II ptk. algusesse uus informatiivne §.

Eesti kodanikul on kõik põhiseaduses sätestatud õigused, vabadused ja kohustused ...

Kolmik liigendus: kodanikud ja mitte kodanikud ning seadusega sätestatud võimalus piirata mittekodanike õigusi, vabadusi ja kohustusi.

I Päld §2 versioon.

Uus § Muud õigused ja kohustused

§3 Päld.

Runnel: Deklaratsioonide osa oleme püüdnud vähendada. Nüüd püüame jälle sisse tuua. Kultuurriigi ja sotsiaalse turumajanduse põhimõtted. Need on sovjetlikud.

Kama: Jätta välja "kultuurriik" sotsiaalne turumajandus".

L.Vahtre: Loendi lisamine tundub liigsena.

Hallaste: Nii mõnegi "mõiste" seletamine-tõlgendamine on praegu raske.

Kuidas kohus ja inimesed neist aru saavad?

Runnel: Põllul läi alt egotsentriline lähtepunkt.

Kama: Millest jääb Eesti kodanik ilma, kui see loend jääks välja?

Päld: Sotsiaalsete õiguste valdkond jääkd puudutamata.

Kask: Need loendi osad on sisult piirangud. Mida rohkem neid välja viskame, sedalaiemad õigused tekivad.

Päld: Tahaks, et jäetaks: "Inimväärikuse, sotsiaalse ja demokraatliku õigusriigi".

Kama: Jätaks homsele.

Hänni: "Inimväärsuse piirang".

Poolt - 4

Vastu - 1

"Sotsiaalne õigusriik" - eksperdid ei loobu.

Talve - küsimus keerukam. Ei paneks põhiseadusesse. Kuivõrd on õigusriik sotsiaalne, sõltub inimeste väärtushinnangutest.

Arjukeste: Riigi sotsiaalsusele on ^{saab} anda seaduse kate.

Kask: Kui põhiseaduses ei ole mingit konkreetset sätet, saab põhiseaduse vaimust lähtudes kohtu poole pöörduda.

Me ei suuda kõiki vabadusi ja kohustusi kirja panna põhiseadusesse ega seadustesse. Selle puhul on võimalik appi võtta põhiseaduse vaimu.

Koosoleku juhataja

L. Hänni

Protokollija :

H. Sibul

